

Lekarna je bila do leta 1945 v zasebni lasti, nato pa je lastništvo prevzela občina. Iz Kronike mesta Ormoža je razvidno, da je bila njena uprava v 50. letih 20. stoletja mag. pharm. Jelica Veselič z zaposlenimi tremi uslužbenci. Vodstvo lekarne je leta 1965 prevzela mag. pharm. ga. Pavla Ivanuša in jo vodila do konca leta 1997. Ormoška lekarna je svoje poslanstvo opravljala v isti stavbi vse do leta 1996, istega leta se je preselila v nove prostore na Ptujsko cesto. Podružnica v Središču ob Dravi je odprla svoja vrata leta 1965.

Za človeka 21. stoletja je nepredstavljivo, kako zelo so ljudje v preteklosti po nepotrebnem trpeli in umirali, ker še niso bila izumljena danes najosnovnejša zdravila. Lekarna je zakladnica zdravja. Poslanstvo lekarne je bilo v zgodovini in je danes skrb za zdravje ljudi.

Jožica Megla¹

90 LET ŽUPANOVE KAPELE V CVETKOVCIH

V članku je predstavljen kratek opis Županove kapele, ki leži v vzhodnem delu vasi Cvetkovci ob magistralni cesti Ptuj-Ormož. Kapela je stara 90 let, zgradili pa so jo po 1. svetovni vojni. Ob 90-letnici je doživela temeljito prenovo in bila blagoslovljena na isti dan kot 1920. leta.

V nedeljo, 5. septembra 2009, je bilo v Cvetkovcih posebej slovesno, saj so ob 90-letnici blagoslovili prenovljeno Županovo kapelo. Kapelica, posvečena Svetemu srcu Jezusovemu, stoji ob glavni cesti Ptuj-Ormož, na desni strani na začetku vasi, če se peljemo v smeri Ptuja. Je simbol in ponos kraja, saj obvladuje ta mali kraj kot cerkev. Danes sta ob Jezusovem kipu še kipa Marije in Jožefa.

Kapelo so dale pozidati častilke Presvetega srca Jezusovega. Tako jih je poimenoval pridigar (pridiga se je ohranila) ob blagoslovitvi, 5. septembra 1920. leta, župnik Pavel Vesenjaka iz Moškanjcev. Graditeljice so bile polsestri Marija Poplatnik in Alojzija Veldin ter njuna nečakinja Terezija Geč. V težkih časih po prvi svetovni vojni so morale kar dobro gospodariti, da so zmogle gradnjo kapele, kar je bil za tiste čase velik zalogaj. Gotovo je bila v njihovih srcih globoka vera in zavedanje majhnosti spričo grozot, ki jih je povzročila vojna. S fronte se mnogi niso vrnili, mnogi so se vračali pohabljeni, vendar neizmerno hvaležni Bogu, da so prišli domov in da je vojne za zmeraj konec. Med njimi je bil tudi svak obeh polsester Anton Geč, Županov,

¹ **Jožica Megla**, profesorica slovenskega jezika, Šolski center Ptuj, strojna šola, Volkmerjeva cesta 19, 2250 Ptuj.

ki je v zahvalo, da je ostal živ, pomagal pri gradnji in določil, da se je kapelica postavila na njegovi zemlji, na ovinku, kjer jo popotnik takoj opazi. Omeniti je treba tudi dejstvo, da so se za gradnjo kapele odločili v sila težkih časih, ko so bile njihove hiše cimprane ali butane in so bile krite s slamo, medtem ko je bila kapelica trdno zidana z opeko in je imela tudi opečnato streho.

Po pripovedovanju je bilo pri gradnji največ težav z zvonikom. Ker v bližnji okolici ni bilo primernega krovca, ki bi znal izdelati streho na zvoniku, in ko sta že dva domačina obupala, se je Alojzija peš odpravila k Svetemu Duhu v Slovenske gorice (danes Stara Gora, 30 km), kjer je našla primernega mojstra, ki je lepo izdelal streho zvonika. Notranjščino in fresko v zunanjem trikotniku so poslikali v tistih časih znani mojstri Gašpariči iz Sejancev. Pri nabavi kipov je pomagal nečak obeh tetic oz. Terezijin brat Franc Geč iz Maribora, sicer bivši oficir avstrijske vojske, ki je na soški fronti izgubil nogo.

Kapela je oživela vsako leto v maju, ko je majhen zvonček vabil mlado in staro k šmarnicam. Včasih je prišlo toliko ljudi, da jih je bila večina zunaj. Po molitvi in petju so se vedno zadržali in se pogovarjali, otroci pa so se takrat lovili ali skrivali. To so bili lepi časi. V 60. letih, ko se je začel povečevati promet, je takratni župnik Franc Merkač odločil, da bo poslej namesto pri Pevčevi kapeli, ki je tik ob glavni cesti in na ostrem ovinku, blagoslov velikonočnih jedi pri Županovi kapeli. Tako se od leta 1964 zbirajo žene in dekleta iz Spodnjih Cvetkovcev vsako leto na velikonočno soboto pred kapelico.

Kapela je bila vedno vzdrževana, za kar so skrbele njene graditeljice; 70 let Terezija Geč, ki je dočakala častitljivih 90 let. Ker ni imela otrok, je svojo kmetijo prepustila sinu svoje sestrčne, Francu Hanželiču. Ta si je ustvaril družino, ki je po tetini smrti skrbela za kapelo, posebno veselje s krašenjem je imela po Terezijini smrti Županova mama Elizabeta.

Zadnja pomembnejša obnova je bila leta 1982, ko je bila popravljena streha, obnovljena je bila še fasada, nameščeni pa so bili tudi bakreni žlebovi.

Po skoraj tridesetih letih je kapelo že pošteno načel zob časa. Zaradi tresljajev, ki jih povzročajo težki avtomobili, je začel pokati obok, kot da bi se stavba hotela razpoloviti. Tudi zvonik se je nekoliko nagnil, ker je bil naslonjen na lesen tram. Pločevinasta streha, ki je kljubovala času 90 let, je bila preperela, v zidove pa je udarjala vlaga. Zaradi vsega naštetega je bilo treba nekaj ukreniti. Zavedali so se, da površna obnova ne pride v poštev, če pa se hočejo lotiti obnovitvenih del dosledno, bo to terjalo velika finančna sredstva. Glavno vlogo sta odigrala naslednika na Županovi domačiji Anton in Darja Hanželič z družino. Poseg je bil temeljit. Odstranili so streho, zvonik in cimse. Sorodnika Janko in Peter Marin sta pripravila leseno konstrukcijo za nove cimse, ki so sedaj armiranobetonski, da vežejo obok. Na betonski nosilec je bil sezidan nov zvonik, na katerega je bila nameščena bakrena streha, ki jo je izdelal mojster Ludvik Kuharič s Koga. Strešno konstrukcijo je izdelal Marjan Miško. Ker bi bilo podrezovanje zidov predrago, so zidove odkopali, jih osušili in naredili drenažo. Prav tako so odstranili vse stare omete in naredili nove. Vzidali so tudi

nova okna in vrata. V notranjosti so položili granitna tla, prostor pred kapelo pa so tlakovali. Notranjost je pobarval in poslikal domačin Marjan Roškar. Isti mojster pa je obnovil tudi kipe in naslikal sliko v zunanjem trikotniku. Fasado je brezplačno pobelil Danilo Tavzl. V kapelo je bila že prej napeljana tudi javna razsvetljava.

Obnova je trajala dve leti. Lotili so se je z zavestjo, da bodo nekako uspeli. Pri tem jim je veliko pomagala tudi občina, ki je donirala 2700 evrov. Celotna obnova je stala 13.000 evrov. Glavnino denarnih sredstev sta prispevali družini Hanželič in Megla, veliko pa so prispevali tudi ostali sosedge, vaščani Spodnjih Cvetkovcev, sorodniki in dobrotniki. Vsem iskrena hvala.

Ko je kapelica zasijala v vsej svoji lepoti, so jo 5. septembra 2009 blagoslovili. V cerkvi sv. Lenarta v Podgorcih so imeli v nedeljo najprej pozno mašo za vse žive in pokojne sorodnike, sosede in dobrotnike Županove kapele. Po maši je župnik povabil vse farane na slovesnost, ki se je začela ob 15. uri; sorodniki, prijatelji in dobrotniki kapelice pa so prejeli tudi osebna vabila.

Ob lepem vremenu se je zbrala množica ljudi, med njimi sta bila tudi sorodnica Neža Hebar in sosed Anton Senica, ki sta že prekoračila 90. leto in sta bila tudi kot majhna otroka prisotna na blagoslovitvi 1920. leta. Slovesnost blagoslovitve sta opravila župnika Jože Šipoš in Franc Obran. Navzoče sem nagovorila Jožica Megla in spregovorila o zgodovini kapele, za pesmi je poskrbel mešani pevski zbor župnije Sv. Lenarta in otroški pevski zbor pod vodstvom Marte Kandrič ter Janeza

Majcenoviča iz Kamnika. Pisatelj Darko Radoš je prebral nekaj odlomkov iz svojega romana Zlatnik polne lune, ki govori tudi o Cvetkovcih. Anton Hanželič se je na koncu slovesnosti zahvalil vsem izvajalcem del in darovalcem s steklenico domačega vina z etiketo, na kateri je bila slika kapelice; ob prijetnem druženju in pogostitvi pa so vsi udeleženci prejeli tudi spominsko podobico.

Pogled v notranjost kapele.

Obnovljena kapelica je domačinom v ponos.

Ključne besede

Županova kapela, kapela, Cvetkovci, 90-letnica, obnova kapele, blagoslovitev.

Povzetek

Županovo kapelo v Cvetkovcih so dale zgraditi po koncu 1. svetovne vojne tri globoko verne sorodnice, Marija Poplatnik in njena polsestra Alojzija Veldin ter njuna nečakinja Terezija Geč. Kapela je posvečena Presvetemu srcu Jezusovemu. Čeprav je bila vedno vzdrževana, jo je načel zob časa.

V letu 2009 je družina Hanželič začela s temeljito prenovo stavbe. Obnova je stala 13.000 evrov, dela pa so bila zaključena v letu 2010. Danes je prenovljena kapelica ponos kraja.